

NÂNG CAO NHẬN THỨC CHO THANH NIÊN VỀ CHÍNH SÁCH XÃ HỘI CỦA ĐẢNG

PHẠM VĂN HIỂN

Chính sách xã hội là một trong những nội dung quan trọng trong đường lối lãnh đạo của Đảng. Chính sách xã hội được coi là động lực to lớn, phát huy tính năng động, sáng tạo của nhân dân trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa; được thể hiện đầy đủ trong các quan điểm của Đảng và Nhà nước về sự thống nhất giữa chính sách kinh tế và chính sách xã hội.

Tra qua các kỳ đại hội trong thời kỳ đổi mới, đến Đại hội XIII, quan điểm của Đảng về chính sách xã hội có sự kế thừa, bổ sung và phát triển phù hợp với công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội trong giai đoạn hiện nay. Nếu như chính sách xã hội trong các đại hội Đảng trước đó, nhất là Đại hội XII của Đảng, chỉ đề cập đến việc xây dựng và thực hiện chính sách phù hợp với các giai tầng xã hội; giải quyết các mối quan hệ, vấn đề xã hội bức xúc; quan tâm

đến các tầng lớp, bộ phận rủi ro, yếu thế; giải quyết phân hóa giàu nghèo... thì đến Đại hội XIII, chính sách xã hội được nhận thức đầy đủ và toàn diện hơn, đó là: Bảo đảm định hướng xã hội chủ nghĩa trong các chính sách xã hội; tăng cường quản lý phát triển xã hội; xây dựng và thực hiện đồng bộ thể chế, chính sách phát triển xã hội; quan tâm lĩnh vực công tác xã hội, nâng cao chất lượng cuộc sống của nhân dân; đổi mới cơ chế, huy động phân bổ và đa dạng hoá các nguồn lực thực hiện chính sách xã hội.

Những điểm mới về chính sách xã hội trong Văn kiện Đại hội XIII của Đảng còn được thể hiện trên một số chính sách xã hội cụ thể. Ví như, để xây dựng và thực hiện đồng bộ thể chế, chính sách phát triển xã hội và huy động phân bổ các nguồn lực thực hiện chính sách xã hội, trong chính sách đối với người có công, Đảng ta cho rằng, cần phải hoàn thiện và thực hiện tốt luật pháp, chính sách trên

cơ sở nguồn lực của Nhà nước và xã hội; bảo đảm người có công và gia đình có mức sống từ trung bình khá trở lên; phải "Cân đối ngân sách để tiếp tục thực hiện việc nâng mức trợ cấp xã hội, trợ cấp ưu đãi người có công, giải quyết căn bản chính sách đối với người có công; nâng cấp các công trình "đền ơn đáp nghĩa".

Quan tâm đến lĩnh vực công tác xã hội, đổi mới cơ chế, trong chính sách bảo hiểm thất nghiệp, Đại hội XIII đề ra chủ trương đào tạo và đào tạo lại cho người lao động; quan tâm chuyển dịch cơ cấu lao động phù hợp với cơ cấu kinh tế; "Phát triển hệ thống an sinh xã hội toàn diện, tiến tới bao phủ toàn dân với các chính sách phòng ngừa, giảm thiểu và khắc phục rủi ro cho người dân, bảo đảm trợ giúp cho các nhóm đối tượng yếu thế. Cải cách hệ thống bảo hiểm xã hội đa tầng, dựa trên nguyên tắc đóng - hưởng, chia sẻ - bền vững".

Nâng cao chất lượng cuộc sống

của nhân dân, trong chính sách xóa đói, giảm nghèo, Đại hội XIII chủ trương điều chỉnh chuẩn nghèo đa chiều, bảo đảm mức sống tối thiểu và các dịch vụ cơ bản cho người dân; nâng cao chất lượng xây dựng nông thôn mới, giảm nghèo bền vững và triển khai có hiệu quả chương trình phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn 2020 - 2030; “bảo đảm an sinh xã hội, thu hẹp khoảng cách giàu - nghèo giữa các vùng, miền, dân tộc”. Hay trong chính sách dân số và phát triển, Đảng xác định phải “xây dựng và thực thi có hiệu quả và phát huy lợi thế thời kỳ dân số vàng, đồng thời chuẩn bị điều kiện thích ứng với già hoá dân số, nâng cao chất lượng dân số, bảo đảm mức tăng dân số hợp lý và cân bằng giới tính khi sinh”. Bên cạnh đó, cần xây dựng và thực hiện các chính sách về dinh dưỡng, an toàn thực phẩm, nâng cao sức khoẻ và tầm vóc người Việt Nam, bảo đảm toàn dân đều được quản lý, bảo vệ, chăm sóc sức khoẻ; nâng cao chất lượng dịch vụ bảo vệ và chăm sóc sức khoẻ bà mẹ, trẻ em. Tăng cường quản lý phát triển xã hội và đa dạng hoá các nguồn lực thực hiện chính sách xã hội, trong chính sách y tế, quan điểm của Đảng chỉ rõ sự cần thiết trong nâng cao chất lượng hệ thống quản lý và cung cấp dịch vụ y tế, phát triển, khoa học, công nghệ và nguồn nhân lực y tế; nâng cao chất lượng khám, chữa bệnh, khắc phục tình trạng quá tải bệnh viện, phát triển hình thức khám, chữa bệnh trực tuyến.

Để nâng cao nhận thức cho thanh niên về chính sách xã hội của Đảng hiện nay, cần thực hiện tốt một số nội dung cơ bản:

Một là, thanh niên cần có nhận thức đúng đắn về vị trí, vai trò của chính sách xã hội đối với sự phát triển của con người, coi con người là trung tâm, đích hướng tới của mọi chính sách xã hội. Chính sách xã hội là chính sách hướng tới con người, các nhóm xã hội, cộng đồng xã hội và toàn xã hội.

Chính sách xã hội phải góp phần giải quyết những vấn đề đặt ra về kinh tế, chính trị, văn hóa, tư tưởng của con người, cộng đồng xã hội, để phát triển toàn diện con người, các cộng đồng người trong xã hội. Đồng thời, chính sách xã hội phải xây dựng cơ sở hạ tầng, tạo môi trường thuận lợi cho mỗi người, mọi nhóm và cộng đồng xã hội được hưởng thụ phúc lợi xã hội và an sinh xã hội; phải tạo điều kiện và cơ hội thuận lợi để mọi người vươn lên, phát triển và hòa nhập vào cộng đồng xã hội. Đặc biệt, phải chú ý đến những người, nhóm người, cộng đồng người yếu thế, thiếu hoặc mất những điều kiện sống bình thường, tối thiểu; những người có công lao, cống hiến cho đất nước nhưng đang phải chịu thiệt thòi; những người tài năng đặc biệt nhưng thiếu điều kiện phát triển, cống hiến cho xã hội.

Bên cạnh đó thanh niên cần nhận thức đúng đắn về cơ cấu xã hội. Cơ cấu xã hội có tính ổn định cao nhưng không phải bất biến. Trong quá trình vận động, biến đổi của cơ cấu xã hội dễ làm nảy sinh các sai lệch xã hội. Ví như, sự vận động biến đổi của xã hội từ nền kinh tế quan liêu bao cấp sang kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa là xuất hiện những khác biệt xã hội và sai lệch xã hội trong trong quá trình sản xuất, phân phối, trao đổi, tiêu dùng; làm gia tăng phân hóa giàu nghèo và phân tầng xã hội. Do đó, trong thực thi chính sách xã hội, chúng ta phải tính đến cả mặt tĩnh và mặt động của cơ cấu xã hội; hướng vào giải quyết những khác biệt xã hội, sai lệch xã hội; tham gia điều chỉnh, kiểm soát phân hóa giàu nghèo, phân tầng xã hội một cách hợp lý.

Hai là, thanh niên cần có nhận thức đúng đắn về trình độ phát triển kinh tế để đề ra và vận dụng các chính sách xã hội phù hợp. Thực tiễn cho thấy, sự phát triển kinh tế không những tự giải quyết được các vấn đề xã hội nảy sinh, mà còn làm nảy sinh các vấn đề

xã hội để giải quyết. Cho nên, trong phát triển kinh tế phải giải quyết được các vấn đề xã hội nảy sinh; phải hoạch định và thực thi được chính sách xã hội phù hợp. Chính sách xã hội phù sẽ tạo ra động lực phát triển kinh tế, kích thích tính năng động của xã hội. Ngược lại, nếu chính sách xã hội vượt quá khả năng thực tế của nền kinh tế, thì trước hay sau nó cũng sẽ kìm hãm sự phát triển của xã hội; nếu chính sách xã hội tụt hậu quá xa so với trình độ phát triển kinh tế, thì chẳng những không góp phần giải quyết những mâu thuẫn, nhiều khi còn làm gia tăng những mâu thuẫn ấy.

Thanh niên cần nhận thức tốt và coi chính sách xã hội với tư cách là một hệ thống đồng bộ và tính tới khả năng đáp ứng của xã hội cũng như việc thực hiện các chính sách khác. Mục đích của hệ thống chính sách xã hội nhằm góp phần thực hiện công bằng, bình đẳng, tiến bộ xã hội và phát triển toàn diện con người. Nhưng để đạt được mục đích này, trong thực thi chính sách xã hội không thể không tính tới khả năng đáp ứng của nền kinh tế, cũng như mối quan hệ với các chính sách khác.

Với chính sách kinh tế, các chính sách xã hội cần được thực hiện đồng thời để tạo ra sức mạnh tổng hợp của sự phát triển. Bởi vì, trong thực tiễn, các vấn đề xã hội nảy sinh đều có nguyên nhân sâu xa từ kinh tế. Do đó, khi xây dựng chính sách xã hội nếu không tính đến khả năng của nền kinh tế hoặc không quan tâm đến lợi ích kinh tế sẽ trở thành yếu tố cản trở tăng trưởng kinh tế. Với chính sách chính trị, văn hóa, chính sách xã hội cần phải dựa trên đường lối, quan điểm của Đảng, pháp luật của Nhà nước, phải dựa trên giá trị, truyền thống văn hóa để hoạch định và thực thi. Không có chính sách xã hội đứng ngoài giai cấp, tầng lớp, không vì sự tiến bộ và công bằng của thể chế xã hội; giữ gìn và phát huy bản sắc văn hóa dân tộc.